

Característiques

D'entre totes les arts, el cinema és la única que expressa amb tanta força i intensitat els tràgics estralls que provoca la violència brutal i la exaltació heroica. La pel·lícula de guerra porta molts uniformes: novel·lesc, burlesc, dramàtic, propagandístic, testimonial, pamfletari, comèdia i fins i tot paròdia. Els missatges que dirigeix al públic també són variats: apologia de la guerra, denúncia radical, totes les variants de les causes justes i injustes, de la grandesa militar, de l'antimilitarisme o del pacifisme. Les pel·lícules de guerra formen part de les pel·lícules polítiques i històriques, així com documentals.

Una mica d'història

Dels orígens a la Gran Guerra. La imatge de la guerra es pot presentar per inducció centrant-se per exemple en els danys col·laterals reals i inhumans o també es pot representar obrint el camp de visió convertint la guerra en un espectacle amb un gran desplegament de personatges, de materials i efectes per donar-li una dimensió èpica.

El mèrits dels primers mestres del cinema americà van consistir en saber combinar aquests dos enfocaments. David W. Griffith (*La batalla*, 1911; *El nacimiento de una nació*, 1915) i Thomas H. Ince (*The Battle of Gettysburg*, 1913) van combinar escenes èpiques amb d'altres intimistes, de drames individuals.

Entre guerres. Als anys 20, tornem a trobar en les pel·lícules de guerra un missatge pacifista: *Yo acuso* (1919) i *El gran desfile* (1925). El cinema sonor en els seus inicis va veure contemplat totes les tendències: el discurs pacifista a *Sin novedad en el frente*, l'enaltiment del coratge dels soldats a *La escuadrilla del amanecer*, l'apologia de l'heroisme al servei de la política colonial britànica a *La carga de la brigada ligera*. A molts espectadors els agradava percebre una visió idealitzada i romàntica del cinema bèl·lic, *Adiós a las armas* narra una dramàtica història d'amor entre un oficial (Gary Cooper) i una infermera (Helen Hayes). A les portes de la Segona Guerra Mundial cal destacar també les pel·lícules: *Alexander Nevski* i *Sierra de Teruel*

La Segona Guerra Mundial. Després de la guerra va venir el moment de més producció del cinema bèl·lic. Hollywood ja va començar a preparar al seu públic amb *El sargento York*. L'heroisme dels soldats aliats va ser la base de produccions com *Air Force*, *Guadalcanal*, *Treinta segundos sobre Tokyo*, *Eran cinco hermanos* i *Objetivo Birmania*.; d'altres com Stanley Kubrick a *Senderos de gloria* es van manifestar antimilitaristes. La Unió soviètica utilitzava la cara del lirisme (*Raduga* de Mark Donskõi) o feia monuments a la glòria d'Stalin (*Padeniye Berlina* de Mikheil Chiaureli), en canvi el cinema americà enaltia l'individualisme dels homes inmersos a la pantalla (*Objetivo: Birmania* de Raoul Walsh o *Fixed Bayonets* de Samuel Fuller) a més de crear superproduccions (*El día más largo*, dirigida per Darryl F. Zanuck. Algunes pel·lícules (*Attack!!* de Robert Aldrich) van manifestar un clar antimilitarisme per denunciar els excessos del comandaments militars.

Senderos de Gloria

Les noves cares de la guerra. Desde finals dels anys seixanta i beneficiant-se de l'experiència de La Guerra freda i dels conflictes colonials, el concepte de la guerra va canviar molt. *Senderos de gloria* de Stanley Kubrick i *La última carga* de Tony Richardson, van posar en escena oficials que abusaven dels seus regiments per tal d'obtenir un ascens. En canvi a *Mercenarios sin gloria*, André De Toth va denunciar els crims de la institució militar. La Guerra del Vietnam va ser la que va inspirar a més cineastes. Pel·lícules com *El cazador* de Michael Cimino, *Apocalypse Now* de Francis Ford Coppola, *La chaqueta metálica* de Stanley Kubrick, van intentar explicar la derrota americana. En l'altre extrem tenim *Boinas verdes* de John Wayne que és clarament patriòtica. Però el fenomen socialment més significatiu, va ser una onada de pel·lícules en la línia de *Rambo*, totalment fora de la realitat que tranquil·litzaven la consciència del poble americà que "guanyava" gràcies a l'heroisme d'un protagonista solitari i antisocial. La sèrie de *Mad Max* de George Miller descriu el que passa després en una guerra on l'enemic és desconegut i el combat es fa per ell mateix, sense cap causa, només queda la pura violència.

GUERRES LLUNYANES

The Red Badge of Courage (1951)

Waterloo (1970)

Braveheart (1995)

LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL

Els quatre genets de l'Apocalipsi (1921)

La gran desfilada (1925)

Sense novetat al front (1930)

El sergent York (1941)

Senders de Glòria (1962)

LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA

Per qui sonen les campanes (1943)

Libertarias (1996)

LA SEGONA GUERRA MUNDIAL

Europa ocupada

Des que te'n vas anar (1942)

Pokolonie (1054)

El front domèstic

La senyora Minver (1942)

Coronel Blimp (1943)

Nord d'Àfrica

Casablanca (1942)

Rommel, la guineu del desert (1958)

Guerra a l'aire

El Gran Michell (1942)

633 Squadron (1964)

Guerra al mar

Sang suor i llàgrimes (1942)

Enfonseu el Bismarck! (1960)

Al Pacífic

Guadalcanal (1943)

Tora! Tora! Tora! (1970)

Camps de presoners

El pont sobre el riu Kwai (1957)

La gran escapada (1963)

Europa alliberada

Vencedors o vençuts (1961)

El dia més llarg (1962)

La Guerra de Corea

Fixed Bayonets(1951)

MASH (197)

Vietnam

Apocalypse Now (1979)

La jaqueta metàl·lica (1987)

Traumes postbèl·lics

Els millors anys de la nostra vida (1946)

Taxi Driver (1976)....

**Sensor Fused
Weapon
CBU-97**

"Me encanta el olor del napalm por la mañana. Huele a victoria"

('Apocalypse Now')

PELIS DEL MES

AGOST

BÈLIC

